

7.11.2013

SISÄASIAINMINISTERIÖ

07.11.2013

INRIKESMINISTERIET

hare@intermin.fi
jukka.tukia@intermin.fi**Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunto hallituksen esitysluonnoksesta rahankeräyslain muuttamiseksi**

Sisäasiainministeriö on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta rahankeräyslain muuttamiseksi. Esityksen perusteella laista muun muassa poistettaisiin yhteisön yleishyödyllisen tarkoituksen yksinomaisuusvaatimus ja siihen lisättäisiin kirkkojen ja yliopistojen oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston näkemyksen mukaan rahankeräys ei luonteensa vuoksi kuulu kilpailupolitiikan ydinkysymyksiin. Rahankeräyksessä on kyse luvanvaraisesta toiminnasta, jossa kerätään vastikkeetta rahaa, kun taas perinteiset kilpailuoikeudelliset kysymykset koskevat tavaroiden ja palveluiden myyntiä markkinoilla. Kilpailuoikeudellistakin arviointia voidaan kuitenkin suorittaa tilanteen vaatiessa, ottaen huomioon tasapuolisten kilpailuedellytysten säilyminen ja asian taloudellinen vaikuttavuus. Kuluttajien aseman turvaamiseksi on myönteistä, että lainsäädännön tavoitteena on estää epärehellinen toiminta rahankeräyksen yhteydessä.

Luopuminen luvansaajayhteisön tarkoituksen yleishyödyllisyyden yksinomaisuusvaatimuksesta on perusteltua. Lain tarkoituksen kannalta oleellista on se, että kerätyt varat tosiasiaassa käytetään ehdotuksen mukaisesti yksinomaan yleishyödylliseen tarkoitukseen. Kilpailuneutraliteetin kannalta merkityksellistä on rahankeräyksellä hankittujen varojen käytön valvonta. Rahankeräyksellä saavutettua etua ei tule käyttää yhteisön elinkeinotoimintaan, koska tämä parantaisi perusteettomasti edunsaajan asemaa suhteessa kilpailijoihin.

Tasapuolisten kilpailuedellytysten turvaamiseksi Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää kannattavana sitä, ettei rahankeräyksellä saatuja varoja käytetä myöskään yhteisön yleisten hallintokulujen kattamiseen. Mikäli yhteisö poikkeustilanteessa kohdistaa varoja palkka- tai sosiaalikuluihin, tulee valvontaviranomaisen varmistua siitä, että yhteisön toiminta on jatkossa yleishyödyllinen tarkoitus huomioon ottaen taloudellisesti kannattavaa.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto kannattaa lupamenettelyn joustavuuden lisäämistä yhteisön yleishyödyllisen tarkoituksen yksinomaisuusvaatimuksen poistamisella ja keräyksen enimmäistoimeenpanoajan pidentämisellä. Kilpailuneutraliteetin kannalta tulee kuitenkin huomioida lupa- ja valvontakäytännön johdonmukaisuus. Etenkin yhteisön yleishyödyllisen tarkoituksen vaatimuksen poistuessa lupaviranomaisen on kiinnitettävä huomiota siihen, että lupa myönnetään yhdenvertaisesti kaikille sitä hakeville yhteisöille, jotka käyttävät kerätyt varat lainmukaiseen yleishyödylliseen tarkoitukseen. Myös luville myönnettävien toimeenpanoaikojen on oltava perusteltuja ja johdonmukaisia.

Rahankeräysten toimeenpanon mahdollistaminen evankelis-luterilaiselle ja ortodoksiselle kirkolle on perusteltua, koska diakoniatyö vastaa käytännössä yleishyödyllistä toimintaa.

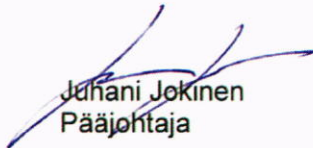

7.11.2013

Myös yliopistolain 2 §:n mukaiset tehtävät voidaan lukea yleishyödyllisen, sivistyksellisen toiminnan piiriin kuuluviksi. Kilpailu- ja kuluttajavirasto ei tässä vaiheessa havaitse kirkkojen ja yliopistojen rahankeräysmahdollisuudella olevan merkittäviä kilpailuvaikutuksia.

Kiinteää omaisuutta koskevien päätösten keskittäminen Poliisihallitukselle on tarkoituksenmukaista lupa- ja valvontakäytännön johdonmukaisuuden turvaamiseksi. Asioiden keskittäminen yhdelle lupaviranomaiselle helpottaa myös rahankeräystä harjoittavien yhteisöjen hallinnollista taakkaa ja selkeyttää viranomaiskäytäntöjen yhtenäisyyttä.

Kokonaisuutena arvioiden Kilpailu- ja kuluttajavirasto kannattaa esitysluonnosta. Lain toimeenpanossa tulisi kuitenkin huomioida edellä mainitut kilpailuneutraalisuutta edistävät tekijät.

Juhani Jokinen
Pääjohtaja

Laura Mäkeläinen
Tutkija